

Četrnaesta lekcija • Lesson Fourteen

❖ A1

©15

RECEPT ZA KAVU

Groups of two or three students should make coffee while giving each other the instructions. If you are unable to find the proper coffee pot, use a small, ordinary pot. In order to get coffee beans that are ground as finely as possible (like confectioner's sugar), have them ground at the setting for Turkish coffee.

Self-study learners: follow the instructions given in the textbook and make coffee. As you read the instructions, note how infinitives, the impersonal verb with *se*, and *treba* are used when giving instructions. Also note the use of conjunctions such as *čim* and *dok*, as well as adverbs and adverbial phrases such as *zatim*, *onda*, *tad*, *na kraju*, in describing the process.

You also might enjoy watching this short film on the Internet:

<http://www.archive.org/details/BOSANSKA-KAHVA>

❖ A2

OLUJA

❖ Replace each italicized infinitive by the appropriate verbal adverb. The first two verbs in the text [*vraćajući se* and *skrenuvši*] have been done for you as examples. Form the adverbs first, from the list above, and then insert them into the text. Note the aspect of each verb, and remember that past verbal adverbs are formed only from perfective verbs form, and present verbal adverbs only from imperfective verbs. Thus, the only verbal adverb which can be formed from the imperfective verb *vraćati se* is the present verbal adverb *vraćajući se*, and the only verbal adverb which can be formed from the perfective verb *skrenuti* is the past verbal adverb *skrenuvši*.

Note: the frequency of these forms in the above story is far greater than in normal writing. The story has been composed expressly in this way in order to give you practice with verbal adverbs.

Verbs: *svrātiti* – *svrātivši*, *gledati* - *gledajući*, *jesti* – *jedući*, *piti* – *pijući*, *znati* - *znajući*, *òsjećati* *se* - *òsjećajući* *se*, *jàviti* *se* – *jàvivši* *se*, *nàdati* *se* – *nàdajući* *se*, *probùditi* *se* – *probùdivši* *se*, *vòziti* *vozeći*, *žùriti* *se* – *žureći* *se*, *ràstajati* *se* – *ràstajući* *se*.

Vraćajući se kući kolima oko pèt i pètnaest navečer nakon službenog pùta u drugom grádu, dvije kolègice su nàišle na olùju s jakim padalinama, čas snijeg, čas kiša, a da stvar bude gorà, padao je mrak. *Skrènuyši* s pùta i *svrātivši* do najbližeg mjesta do pola šest, sklonile su se u jèdnu gostioniku. **Gledajući** kroz pròzor gostionice kàko se snijeg pretvara u nàlete kiše i vjetra, očajno su razmìljale isplati li se putòvati dalje. **Jedući** onđe večeru, i *pijući* vlna, razgovàrale su o svòjoj situaciji. **Znajući** da se nè može vòziti po takvoj olùji, odlùčile su prespàvatí u obližnjem hotèlu. **Òsjećajući se** bespomoćne slušale se vijesti, vremensku prognòzu i izvjèšće o stànjtu na cestama. **Jàvivši se** svòjima oko pola devet, òtišle su rano spàvati, **nàdajući se** da će se sutradan

vrijèeme proljèepšati, tako da mogu nastaviti putòvanje. I zaista, probùdivši se vrlo rano u pet do pet, sàznale su na vijestima da su ujeti na cesti znatno bolji. **Vozeći**, vidjele su kàko su se oblaçi razišli, sunce grànulo i dan se razvèdrio. **Žureći se natrag**, nisu stale nijednom na putu, sve do svoga grada gdje su stigle u dvadeset do jedanaest. Jàvile su se reda radi na pòslu i onda **rastajuci se** svaka se vràtila svòjoj kući.

A3

CRNA KRONIKA

1. Make the passive participle of each of the verbs listed below. 2. Having reviewed the grammar on passive sentences (p. 219), look at how each (italicized) verb is used actively in the text above and think how to turn it into a passive phrase including a passive participle. 3. Make the above text passive: replace each active verb with a passive participle phrase.

Verbs: obavijestiti se – obaviješten, odvesti – odvèden, pozvati – pozvan, pronaći – pronađen, prijaviti – prijavljen, reći – rečen, ròditi se – rođen, utvrditi – utvrđen.

Example:

Verb: obavijestiti se

1. **participle:** obavijesten

2. **passive phrase:** obavijestena je

3. **Answer: The active sentence** Policijska uprava je obavijestila njihovu pòrodicu **becomes the passive sentence:** Njihova pòrodnica je obavijestena.

1. odvesti, odvèden

Par je odvèden u bolnicu.

2. pozvati, pozvan

Pozvana je hitna pomoć.

3. pronaći, pronađen

Pronađeni su žena i muškàrac kàko leže u besvjesnom stanju pored ceste.

4. prijaviti, prijavljen

Prijavljen je slučaj policiji.

5. reći, rečen

Rečeno je da srećom par nije poginuo.

6. ròditi se, rođen

Žena je rođena 1973. g., a muškàrac je rođen 1975. g.

7. utvrditi, utvrđen

Utvrđeno je da su to brat i sèstra.

MAGLA

☞ **Make** the italicized verbs in the passage above passive (and, if appropriate, impersonal; review p. 219 on the difference between passives and impersonals). Note that nearly all verbs in this passage will require constructions with *se*. The only exceptions are impersonal sentences whose main verb is *biti*, and the verb *zabòraviti*.

Hint: it will be easier if you first separate the verbs which have direct objects (such as *vidjeti*) from those which do not (such as *stići*). Impersonal sentences whose main verb is *biti* do not include *se*.

Jèsenja màgla je bìla gusta tè noći, pa se ništa *nìje vidjelo*

Od màgle *se* sve *stìšalo* pa se ništa *nìje čulo*.

Okupljalo se na kolodvoru ali *se nìje govòrilo*.

Čekao se pòvratak učenika i nàstavnika sa školskog izleta.

Očekivala su se djèca u devet sàti navečer, ali zbog màgle *nìje bìlo sigurno* hòće li vlak zakàsniti ili ne.

Nakon sàt vremena zakašnjènja, odjèdnom *se primijetio* vlak kàko stiže izdalèka.

Zàbrinutost ròditelja je nèstala čim *se shvatilo* da èe se djèca uskoro pojàviti.

Konačno *se stiglo* na kolodvor u deset i pedèset pet.

Radovalo se dòlasku vlaka.

Na kraju, kad su djèca sìšla s vlaka, posve *je zabòravljen strah*. *Pòšlo se* kući na spàvanje.

 VJEŽBE

B1

☞ Give directions for how to get somewhere, using this exchange as a model.

★ **Example:**

1. Kàko se idë do fakulteta?
2. Može se ići tramvajem, ali se dirèktnije idë òvom ulicom.
3. Koliko je dalèko?
4. Idë se oko tristo metara.
5. A onda?
6. Idë se dalje ràvno, ne treba skrènuti ni lijevo ni desno.
7. I to je sve?
8. Kad se vidì vèlika žùta zgrada treba skrènuti odmah desno.

9. A poslije toga?
10. Bit će tri ulaza, treba úći u srednji.

B2

Working with each other in class, turn each sentence into an impersonal sentence with *se*. Then translate the resulting sentence into English (note that sentences such as these can often be translated in several ways). Read through the examples carefully before doing the exercise.

Note that sentences such as these can often be translated in several ways.

Present tense example:

Gòvoreg da me varáš.

Gòvorí se da me varáš. [title of a popular song sung by Zvonko Bogdan].

Possible translations: People are saying that you are cheating on me.

It is being said that you are cheating on me.

Rumor has it that you are cheating on me.

Past tense example with transitive verb:

Rado smo čitali njézin ròman.

Njézin se ròman rado čitao.

Past tense example with intransitive verb:

U osam sàti išlo se kolima u gràd.

1. Gòvorí se o njègovom pòslu.

There is talk about his job.

People are talking about his job.

2. Dànas se svugdje priča o tom novom filmu.

These days everyone is talking about that new film.

Everywhere people are talking about that new film.

3. Ide se óvom ulicom do tvòje kuće.

The way to your house is down this street.

One gets to your house by going down this street.

4. Kaže se da je vani hlàdno.

They say it's cold outside.

It's said to be cold outside.

Presumably it's cold outside.

5. Ràđi se kàko treba.

One works as one must.

You work the way you have to.

Work gets accomplished as necessary.

6. Sve se zna o njihovim problémima.

Everything is known about their problems.

Everybody knows about their problems.

Their problems are public knowledge.

7. Razm̄šlja se o tome što će sutra novine pišati.
People are wondering what the papers will say tomorrow.
Everybody's thinking about what the papers will say tomorrow.
8. Razgovaralo se o nama.
They were talking about us.
There was talk about us.
We were the topic of conversation.
9. U vlakovima se išlo brzo.
The trains went fast.
Traveling by train used to go quickly.
10. Najnovija pjesma se slušala svugdje.
The newest song was heard everywhere.
Everyone was listening to the newest song.

B3

Working with each other in class, turn each sentence below so that it contains a passive participle. Then translate the resulting sentence into English.

1. Uređena je soba bez tvjede pomoći.
The room was arranged without your help.
2. Kupljene su tri knjige.
Three books were bought.
3. Uzeta je njegova torba, i uzeti su njihovi* materijali.
His bag and their materials were taken.
* Note that *svoj* can no longer be used in the passive version of the sentence. This is because *torba* and *materijali* are now the subjects, respectively, of each of the sentence's two clauses.
4. Viđen je.
He was seen.
5. Popijeno je pet piva.
Pivo je pet piva.
Five beers were drunk.
6. Napisano je pismo od Gospodina Kovača Gospodi Brkić.
A letter was written to Mrs. Brkić by Mr. Kovač.

B4

Working with each other in class, turn each sentence below into a passive sentence with *se* and then translate the resulting sentence into English.

1. Vidj se visoka zgrada tamo.
The large building is visible there.

2. Gledao se film.

A film was watched.

The film was watched.

3. Pòpila se čaša vòđe.

A glass of water was drunk.

4. Stvari su se sklonile sa stòla.

The things have been removed from the table.

5. Materijali su se obradili sinoć.

The materials were prepared last night.

B5

Redo the following (slightly adapted) version of 7A1, replacing verbs by impersonals and *se*-passives.

1. Što se jede za dòručak? Želi li se jesti? Mòže se nešto sprèmiti.

2. Òbično se jedu pahùljice.

3. S čím su sprèmljeni?

4. S mljèkom i šécerom.

5. Često se dòručkuje crni kruh sa svježim sirom i zelenom pàprikom.

6. A što se pije?

7. Uvijek se pije káva sa tòplim mljèkom.

8. Pije se čaj bez ičega.

9. Kako se može pitи tåkav čaj?

10. Nàravno da se može.

B6

Pair up with another student, and together retell, in the form of indirect narration, exercises 1A3, 1A4, 2A1, 2A2, 2A3 or 2A4.

There will be a similar exercise in each of the following lessons. This answer key provides examples of how to do these exercises. However in later lessons, free-form creative assignments such as these will not be furnished with answers.

Example, 1A1:

1. Broj 1 pòzdravlja broj 2.

2. Broj 2 pita, tko je òna?

3. Broj 1 odgovara da je stùudent i da se zòvë .....

4. Broj 2 kaže da se zòvë .....

Note: At this point it will be helpful to review the rules of clitic ordering on p. 86. The basic rule of thumb is that all clitics in a subordinate clause must immediately follow *da*.

For example:

Broj 1 kaže da JE student

Broj 2 kaže da SE zòvë .....

1A3

Broj 1 i broj 2, kòji su stùudenti, sreću George-a i Mary kòji se šétaju s brojem 3, takòđer stùudent. Pòzdravljaju se i onda razgovàraju o mački i psu i o imènima. George pita kako se kaže njègovo

ime na bòsànskom, hràvatskom i srpskom. Stùdenti mu kažu da se kaže Juraj na hràvatskom, Đorđe na srpskom, a na bòsànskom i Juraj i Đorđe.

1A4

Vježba A4 je razgovor između jèdnog stùdenta i jèdne stùdentine o George-u i Mary. Nakon što stùdentina sàznaže da je George profesor a Mary profesòrica, òna piتا za njihova psa. Stùdent joj odgòvara da pas nije profesor, ali da pas jest njihov prijatelj. Stùdentina onda žèli znati jèsu li pas i mačka takòđer prijatelji. Stùdent joj odgòvara da jèsu i nisu. Nakon toga stùdentina sàznaže da su George i Mary Englèzi.

2A1

Jèdna òsoba piتا drugu imà li bìlježnicu jer joj bìlježnica trebà ali kaže da imà rječnik. Druga òsoba prvoj odgòvara da bìlježnicu imà međutim rječnik nemà. Dakle, òni se odlučuju da će učiti zajedno u pètak.

2A2

Dvije òsobe razgovàraju o visokom čòvjeku koga zajedno gledaju. Slažu se da je zaista visok.

2A3

U ovoj vježbi prva òsoba kùpuje svòjem bratu psa i razgòvara s drugom òsobom o tome kòje boje psa trebà kùpiti. Odlučuju se za crvenu boju jer se njègovom bratu svjđa crvena boja.

2A4

Vježba A4 je razgovor u papirnici. Prva òsoba traži neki udžbenik i neke olòvke. Druga òsoba ràdi u papirnici i pròdaje te stvari toj prvoj òsobi.

DOMAĆA ZADAĆA

C1

The following review exercise is best done as at least three separate assignments. Teachers and self-study learners should choose the order which best corresponds to their needs for review.

Give the following information for each verb below

- a) its meaning (translate it into English)
- b) its aspect (state whether it is perfective or imperfective)
- c) its verb type (using the categories given on p. 142 and in Appendix 9)

[Note that the infinitive *odvesti* is listed twice: these are two separate verbs!]

Then for each verb give the following forms

- d) present verbal adverb (for imperfectives) or past verbal adverb (for perfectives)
- e) passive participle (do this only for verbs marked with *)

Verb	definition	aspect	adverb	participle	verb type
ćekati	wait	I	ćekajući		1
dati	give	P	davši		1/13
dàvati	give	I	dajući		9
dòći	come	P	dòšavši		16
držati	hold, keep	I	držeci		4
govòriti	speak	I	gòvoreći		2

gùbiti	lose	I	gube <u>ć</u> i	2	
htjeti	want	I	hòte <u>ći</u>	irr.	
ići	go	I	id <u>u</u> ći	16	
ispadati	end up; fall out	I	ispadaju <u>ći</u>	1	
isprìčati	tell all	P	isprìčav <u>ši</u>	isprìčan*	1
izaćí	go out	P	izaš <u>av</u> ši	16	
izbrisati	wipe, erase	P	izbrisav <u>ši</u>	izbrisan*	5
izglèdati	seem	I	izglèdaju <u>ći</u>	1	
izj <u>ći</u>	go out	P	izj <u>v</u> ši	16	
iznàjmiti	borrow	P	iznàjmiv <u>ši</u>	iznàjmjen*	2
jàviti se	get in touch	P	jàviv <u>ši</u> se	jàvljen*	2
jàvljati se	get in touch	I	jàvljav <u>u</u> ći se	1	
kàzati	say	I	kàžu <u>ći</u>	kazan*	5
krùžiti	encircle	I	kruž <u>e</u> ći	2	
kuhati	cook	I	kuhaju <u>ći</u>	kuhan*	1
kùpti	buy	P	kùpiv <u>ši</u>	kupljen*	2
kupòvati	buy	I	kùpuju <u>ći</u>	8a	
lèžati	lie	I	lež <u>e</u> ći	4	
misliti	think	I	misle <u>ći</u>	mišlen*	2
mòliti	pray	I	mole <u>ći</u>	moljen*	2
nàći	find	P	nàšav <u>ši</u>	nàđen*	16
nàlaziti se	be located	I	nàlaze <u>ći</u> se	2	
nàpasti	attack	P	nàpadav <u>ši</u>	nàpadnut*	13/15b
napìsati	write	P	napìsav <u>ši</u>	nàpisàn*	5
nàpuniti	fill	P	nàpuniv <u>ši</u>	nàpunjen*	2
narùčiti	order	P	narùčiv <u>ši</u>	nàrùčen*	2
nauùčiti	learn	P	nauùčiv <u>ši</u>	nauùčen*	2
navràtiti	drop in	P	navràtiv <u>ši</u>	2	
nervìrati se	be irritated	I	nervìraju <u>ći</u> se	1	
nèstati	disappear	P	nèstav <u>ši</u>	7/10	
obavijèstiti	inform	P	obavijèstiv <u>ši</u>	obaviješten*	2
obècati	promise	P	obèćav <u>ši</u>	obèćan*	1
objàsniti	explain	P	objàsniv <u>ši</u>	objašnjen*	2
obràditi	process	P	obràdiv <u>ši</u>	obrađen*	2
ocijèniti	evaluate	P	ocijèniv <u>ši</u>	ocijenjen*	2
ocjenjìvatí	evaluate	I	ocjènjuju <u>ći</u>	8b	
očekìvati	expect	I	očekuju <u>ći</u>	očekivan*	8b
odgovàrati	answer	I	odgovàraju <u>ći</u>	1	
òdigrati	play	P	òdigrav <u>ši</u>	òdigran*	1
òdlaziti	depart	I	òdlaze <u>ći</u>	2	
odlu <u>č</u> iti	decide	P	odlu <u>č</u> iv <u>ši</u>	òdlu <u>č</u> en*	2
òdnijeti	carry away	P	òdnijev <u>ši</u>	odnèsen*	14/13
òdvesti	lead away	P	òdvedav <u>ši</u>	odvèden*	13
òdvesti	drive away	P	òdvezav <u>ši</u>	odvèzen*	14
opìsatí	describe	P	opìsav <u>ši</u>	òpisàn*	5
òprati	wash	P	òprav <u>ši</u>	opràn*	10
òsjećati	feel	I	òsjećaju <u>ći</u>	1	
òstati	remain	P	òstav <u>ši</u>	7/10	
òtićí	depart	P	òtiš <u>av</u> ši	16	
padati	fall	I	padaju <u>ći</u>	1	
pasti	fall	P	padav <u>ši</u>	13/15b	

pìsati	write	I	pišući	pìsan*	5
piti	drink	I	pijući	pit*	6
plašiti	frighten	I	plašći	plašen*	2
pòčeti	begin	P	pòčevši	počet*	11
pòčinjati	begin	I	pòčinjući		5
pòći	set out	P	pòšavši		16
podijèliti	share	P	podijelivši	pòdijeljen*	2
pògledati se	look at oneself	P	pògledavši se		1
poglèdati	look at	I	poglèdajući		1
pògledati	glance at	P	pògledavši	pògledan*	1
pojàviti se	appear	P	pojàvivši se		2
pòjesti	eat	P	pòjedavši	pojèden*	13
poklòniti	bow	P	poklonivši	poklonjen*	2
pòkušati	try	P	pòkušavši		1
polàgati	take [exam]	I	pòlažëći		5
pòlaziti	set out	I	pòlazeëći		2
polòžiti	pass [exam]	P	polòživši	pòložen*	2
pomàgati	help	I	pòmažući		5
pòmoći	help	P	pòmogavši		15b
pònuditi	offer	P	pònuđivši	pònuđen*	2
pòpiti	drink	P	pòpivši	pòpit, popijen*	6
pòpraviti	fix	P	pòpravivši	pòpravljen*	2
poslužiti	serve	P	posluživši	pòslužen*	2
pòstavlјati	put	I	pòstavlјajući	pòstavljan*	1
pòstaviti	put	P	pòstavivši	pòstavljen*	2
poštòvati	respect	I	pòštujući	poštòvan*	8a
pòzdraviti	greet	P	pòzdravivši	pòzdravljen*	2
poznàvati	know	I	pòznajući		9
pòzvati	invite	P	pòzvavši	pozvan*	10
preporùčiti	recommend	P	preporùčivši	prepòručen*	2
priјcati	talk, tell	I	priјcajući		1
probùditи	awaken	P	probùđivši	probuđen*	2
pročitati	read through	P	pročitavši	pròčitan*	1
prodàvati	sell	I	pròdajući		9
progłàsiti	proclaim	P	progłasivši	pròglašen*	2
pròkockati	gamble away	P	pròkockavši	pròkockan*	1
propùstiti	miss	P	propùstivši	pròpušten*	2
pròvesti	spend	P	pròvedavši	provèden*	13
pružiti	offer	P	pruživši	pružen*	2
pùstiti	let go	P	pùstivši	pušten*	2
pušiti	smoke	I	pušeći		2
putòvati	travel	I	putujući		8a
ràditi	work, do	I	ràdeći	ràden*	2
razbùditi se	wake up	P	razbùđivši se		2
razgovàrati	converse	I	razgovàrajući		1
ràzmisliti	think over	P	ràzmišlivši	ràzmišljen*	2
razmìšljati	think over	I	razmìšljajuću		1
razùmijeti	understand	I/P	razùmijeći		12
reći	say	P	rekavši	rècen*	15a
rješàvati	solve	I	rješavajući		1
riješiti	solve	P	riješivši	rijesjen*	2

sànjati	dream	I	sànjajućí	sànjan*	1
sipati	pour	I/P	sipajućí	sipan*	1
sjećati se	remember	I	sjećajućí se		1
sjetiti se	remember	P	sjetivši se		2
sklòniti	put away	P	sklonivši	sklonjen*	2
slàgati se	agree	I	slàžeći se		5
slijègati	shrug	I	sliježući		5
slati	send	I	šaljući		10
slušati	listen	I	slušajući		1
skrènuti	turn	P	skrènuvši	skrenut*	7
smàtrati	consider	I	smàtrajući		1
smètati	bother	I	smètajući		1
smjeti	dare	I	smijući		12
sprèmati	prepare	I	sprèmajući		1
sprèmiti	prepare	P	sprèmivši	spremljen*	2
spùstiti	lower	P	spùstivši	spušten*	2
stàjati	stand	I	stòjeći		4
stanòvati	reside	I	stànujući		8a
staviti	put	P	stavivši	stavljen*	2
stavlјati	put	I	stavlјajući		1
studirati	study	I	studirajući		1
stvàrati	create	I	stvàrajući	stvaran*	1
sùmnjati	doubt	I	sùmnajući		1
svìđati se	be pleasing to	I	svìđajući se		1
tòčiti	pour	I	točeći	točen*	2
trajati	last	I	trajući		5
ùčiti	study	I	ùčeći	ùčen*	2
umìvati se	wash	I	umìvajući se		1
urèditi	arrange	P	urèdivši	ùređen*	2
ùzeti	take	P	ùzevši	uzet*	11
ùzimati	take	I	ùzimajući	uziman*	1
užìvati	enjoy	I	užìvajući		1
vèčerati	have supper	I/P	vèčerajući		1
vòziti	drive	I	vòzeći	vožen*	2
vràćati se	go back	I	vràćajući se		1
vràtiti	return	P	vràtvivši	vraćen*	2
zabòraviti	forget	P	zabòravivši	zabòravljen*	2
zakljùčiti	conclude	P	zakljùčivši	zàključen*	2
zamòliti	request	P	zamòlivši		2
zarađìvati	earn	I	zàrađujući		8b
završàvati	finish	I	završàvajući		1
zavrìšti	finish	P	zavrìšivši	zàvršen*	2
znàčiti	signify	I	značeći		2
žìvjeti	live	I	žìveći		3

C2

Which of the sentences below contain which of the following forms?

a) passive participles b) present verbal adverbs c) past verbal adverbs d) impersonal or passive *se*.

Mark the sentences appropriately. Then translate each sentence into English.

1. Kàko je rànije rečeno, dòručak bez novinà nje pravì dòručak.

Passive participle.

As was noted (= said) earlier, breakfast without a newspaper is not a proper breakfast.

2. Kàko se kažé bioskop na hrvatskom?

Passive se.

How does one say "bioskop" in Croatian?

3. Kùpivši nové òlovky i tèke, pòsla je na prvi dan škole.

Past verbal adverb.

Having bought new pencils and notebooks, she set off for her first day of school.

4. Pòstavljaјući pìtanja, dàci sàznaјu odgovore.

Present verbal adverb.

While posing the questions, the pupils realize the answers.

5. Stvàrajući problème, ljudi ih rješàvaju.

Present verbal adverb.

In creating problems, people resolve them.

6. Ako èe se špànjolski jèzik ùčiti kàko treba, stùdenti trebaju svaki dan pìsati dòmaçé zàdaće.

Passive se.

If Spanish is studied as it should be, students should write homework every day.

7. Pòpito je mljèko, pojèden je kruh, ali još imà jabuka.

Passive participles.

The milk has been drunk and the bread eaten up, but there are still some apples.

8. Gospoda je žèljela biti ljùbazna, pònudivši gospòdina s kolàcem.

Past verbal adverb.

The lady wished to be kind in having offered to serve the gentleman some cake.

C3

Translate these sentences into C. Write two versions each for the ‘if’ sentences 8 and 10, one which suggests that the idea is purely hypothetical (you will never be a mechanic, or it is impossible to eat your dinner in ten minutes), and the other which suggests that these things could actually happen.

1. Napìsavši pìsmo, stavila sam ga u kùvertu.

2. Jàvivši se mustèrijama, upravitèljica je odgovòrila na njihova pìtanja.

3. Misleći na nešto, òdvjetnik je zabòravio pročitati novine.

4. Sve su se brige zabòravile kad je zàvršen ispit.
5. Kupljeno je cvijeće, pòpita kàva, i odvèzeni prijatelji doma.
6. Pružila se rùka.
Pružena je rùka.
7. Da bi se nàpravio čaj, prvo se kuha vòda, onda se vòda lije po čaj, onda se čeka tri do pet minùta. Na kraju se dòdaju šècera i mlijèka ako je to žèljeno.
8. Da sam mehaničar, bio bih ljùbazan prema svojim muštèrijama.
9. Biste li bili tako ljùbazni da mi tocite èasu sòka?
10. Da vèceramo za deset minùta, stigli bismo u kàzalište u pola osam.
Kad bismo vècerali za deset minùta, stigli bismo u kàzalište u pola osam.

C4

On the Internet, find the website of one or more of the newspapers, listed below, and search under *Crna hronika*. Choose an article of roughly 100-200 words and print it out. Then make a list of the passive participles, impersonal *se*-constructions, and verbal past and present adverbs you find. For each of these, stat the infinitive of the verb it is formed from and its aspect. Finally, translate the article into English.

As this assignment will be different for each student, it will not be furnished with answers.